

Pilotné testovanie príkladných postupov z praxe v členských štátoch EÚ

1. Úvod

Minuloročné miestne návštevy poskytli projektu novú dynamiku, ktorá nás vedie k ďalšej fáze projektu Prekonávanie prekážok pri očkovaní: pilotné testovanie príkladných postupov z praxe vo vybraných členských štátoch EÚ.

Počas miestnych návštev, ktoré sa uskutočnili v Španielsku, Taliansku, Dánsku, Holandsku a Írsku, sa stretli predstavitelia zdravotníckych orgánov, ktorí analyzovali postupy z praxe a ich potenciálne uplatnenie v ich vlastných krajinách alebo regiónoch. V roku 2024 sa naša pozornosť zameria na prispôsobenie a uplatňovanie týchto príkladných postupov z praxe v iných členských štátoch EÚ.

Pilotné projekty budú testom relevantnosti a prenosnosti vybraných postupov v rámci troch širších oblastí: programy očkovania v školách, mobilné očkovacie jednotky a programy na pripomínanie očkovania. Pilotné projekty budú trvať 12 mesiacov a uskutočnia sa v deviatich členských štátoch EÚ. Identifikácia uvedených oblastí a výber členských štátov EÚ, ktoré dobrovoľne realizujú pilotné projekty, sú založené na predchádzajúcich projektových úlohách a aktivitách vrátane:

- ◆ mapovania služieb očkovania a identifikácie prekážok pri očkovaní v celej Európskej únii,
- ◆ rozsiahlych prieskumov medzi občanmi a zdravotníkymi pracovníkmi vo všetkých členských štátoch,
- ◆ výberu piatich najlepších osvedčených postupov na prekonanie prekážok pri očkovaní fyzickej, praktickej a administratívnej povahy a
- ◆ aktívnej spolupráce so zdravotníkymi orgánmi.

2. Metodológia

Aby sa zabezpečila vhodnosť vybraných postupov z praxe a splnili sa ciele zúčastnených zdravotníckych orgánov v pilotnej fáze, projektový tím si zvolil pri vytváraní zoznamu dobrovoľníckych členských štátov EÚ prístup, ktorý zahŕňa tieto postupné kroky:

Krok č. 1

V rámci úlohy č. 1 národní zdravotnícki odborníci uskutočnili rešerš z dostupných zdrojov a rozhovory s cieľom identifikovať a [zmapovať prekážky pri očkovaní vo všetkých členských štátoch](#). Cieľom bolo zmapovať očkovacie služby vo všetkých členských štátoch a identifikovať hlavné fyzické, praktické a administratívne prekážky pri očkovaní občanov (t. j. metódy šírenia osvetu, požiadavky pred podaním očkovania, postupy pri rezervácii očkovania, geografická vzdialenosť).

Krok č. 2

V rámci úlohy č. 3 bola vyhlásená otvorená výzva zdravotníckym orgánom, v ktorej sme im poskytli možnosť predložiť vlastné sľubné osvedčené postupy. Celkovo 16 zdravotníckych orgánov predložilo 24 postupov prostredníctvom portálu pre osvedčené postupy Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre zdravie a bezpečnosť potravín (GR SANTE). Tím hodnotiteľov identifikoval päť sľubných postupov, na ktoré sa zamerali miestne návštevy na základe hodnotiaceho rámca vytvoreného riadiacou skupinou Európskej komisie pre podporu zdravia, prevenciu chorôb a manažment neinfekčných chorôb (SGPP). Šlo o týchto päť vybraných sľubných postupov z praxe:

- ◆ [Školský očkovací program v regióne Murcia, Španielsko](#)
- ◆ [Schémy na zasielanie pripomienok na podporu očkovania detí, Dánsko](#)
- ◆ [Su.Pr.Eme, zdravotné služby pre sezónnych pracovníkov, Bari, Taliansko](#)
- ◆ [Mobilné očkovacie jednotky, Holandsko](#)
- ◆ [Ponúkanie vakcíny proti chrípke deťom na troch základných školách, Írsko](#)

Krok č. 3

V rámci úlohy č. 4 sa zástupcovia zdravotníckych orgánov z celej EÚ zúčastnili piatich samostatných miestnych návštev, počas ktorých účastníci analyzovali vybraný postup a preskúmali potenciálne uplatnenie postupu vo svojej krajine alebo regióne. Tieto výmeny umožnili zdravotníckym orgánom, ktoré čelia podobným prekážkam a majú podobné záujmy, komunikovať a vymieňať si názory a skúsenosti. Ich účasť mala kľúčový význam pri spájaní postupov so zdravotníckymi orgánmi, ktoré mali záujem o ich pilotné uplatnenie.

Nakoniec bolo vybraných päť postupov zoskupených do jednotlivých oblastí (postupy spájala podobná typológia), s príbuznými charakteristikami a prekážkami s cieľom uľahčiť ich prispôbenie rôznym vnútroštátnym alebo regionálnym kontextom. Niektoré aspekty týchto postupov sa preto prispôbia, prenesú a otestujú v pilotných programoch.

3. Typológia postupov

Konceptualizácia pilotných programov je zhrnutá do troch základných typológií:

Školský očkovací program

Dva praktické postupy zahŕňajúce školské očkovacie programy zrealizované v Španielsku a Írsku sú zoskupené do jednej typológie. Oba sa zameriavajú na osvetu medzi deťmi a rodičmi prostredníctvom očkovacích programov na školách, ktoré deťom poskytujú efektívny prístup k očkovaniu a zároveň optimalizujú personálne zdroje. Zdravotnícke orgány v Estónsku a Holandsku budú realizovať pilotné projekty, ktoré budú uvádzať do praxe školské očkovacie programy.

Mobilné očkovacie jednotky

Programy zahŕňajúce mobilné očkovacie jednotky v Holandsku a Taliansku riešia prekážky, ktorým čelia ťažko prístupné skupiny, ako aj problémy s geografickou vzdialenosťou očkovacích služieb.

Tieto dva postupy z praxe sú zoskupené do jedného typu opatrení. Tento pilotný projekt budú realizovať zdravotnícke orgány v Rakúsku a Švédsku.

Schémy na pripomínanie očkovania

Tretím typom postupu je dánsky systém na zasielanie pripomienok, ktorý umožňuje efektívnejšiu komunikáciu s občanmi a zlepšuje osvetu v súvislosti s očkovacími službami. Zdravotnícke orgány v Chorvátsku, Litve, Slovinsku a španielskych regiónoch Katalánsko a Murcia budú pilotne testovať prenos tohto príkladného postupu z praxe na svojom území.

4. Identifikácia vhodných kandidátov na pilotné projekty

Po identifikácii typológie jednotlivých postupov mali zdravotnícke orgány možnosť vyjadriť svoj prípadný záujem o účasť na pilotnom projekte v jednej z troch skupín prostredníctvom predloženia pilotných listov (t. j. formálneho vyjadrenia záujmu a nápadov na realizáciu pilotných projektov).

Na účely realizácie pilotného projektu v rámci tohto projektu sa na výber vzťahovali niektoré predpoklady:

- ◆ prítomnosť prekážok, ktoré rieši zvolený postup;
- ◆ želanie alebo zámer zdravotníckeho orgánu riešiť tieto prekážky s aktívnym zapojením a účasťou počas miestnych návštev;
- ◆ vhodný právny rámec a technická infraštruktúra na podporu implementácie pilotného projektu.

Napríklad realizácia školskej očkovacej praxe si vyžaduje prítomnosť už jestvujúcich aktívnych školských očkovacích programov v krajine alebo regióne. Pilotné projekty zahŕňajúce používanie mobilných očkovacích jednotiek si vyžadujú, aby sa takéto mobilné jednotky v krajine alebo regióne už v minulosti používali alebo aby sa stále používali, zatiaľ čo pilotné programy na zasielanie pripomienok si vyžadujú prítomnosť IT infraštruktúry.

Na základe pilotných návrhov prijatých zdravotníckymi orgánmi a posúdenia uvedených aspektov sa bude realizovať deväť pilotných projektov v Rakúsku, Chorvátsku, Estónsku, Litve, Holandsku, Švédsku, Slovinsku a španielskych regiónoch Katalánsko a Murcia.

5. Ďalšie kroky

Ďalšie kroky projektu zahŕňajú tri fázy:

- ◆ **Príprava:** Od marca do mája 2024 projektový tím uskutoční koordinačné stretnutie so zdravotníckymi orgánmi zodpovednými za pilotné projekty a hĺbkové návštevy v každej hostiteľskej krajine (konkrétne v Dánsku, Holandsku a španielskej Murcii) s cieľom získať rozsiahle poznatky o praktickom nastavení pilotných projektov a vymieňať si odborné znalosti. Počas tohto obdobia bude tím spolupracovať na spoluvytváraní materiálov a vytváraní protokolov pre konkrétne pracoviská, a tento krok bude pokračovať od apríla do júna 2024.
- ◆ **Realizácia:** Pilotné projekty sa uskutočnia od apríla do októbra 2024. Táto fáza zahŕňa online partnerskú podporu a preskúmanie pilotných projektov v polčase ich realizácie v júni až júli s cieľom posúdiť pokrok a vykonať všetky potrebné úpravy.

- ◆ *Hodnotenie:* Hodnotenie pilotných projektov bude začlenené do celkového prístupu vrátane priebežného zberu údajov. Hĺbková analýza zozbieraných údajov je naplánovaná na október 2024 až marec 2025, keď sa posúdi prenosnosť a dopad pilotných projektov. V rámci úlohy č. 5 budú vypracované odporúčania, ktoré sa premietnu do úlohy č. 6 – *Vypracovať odporúčania, ako prekonať prekážky v očkovaní spôsobené „pohodlnosťou“.*

Máte záujem sledovať vývoj pilotných projektov? Prihláste sa na odber [noviniek](#).